

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 17.12.2010
KOM(2010) 771 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**MARITIM FYSISK PLANLÆGNING I EU – RESULTATER OG FREMTIDIG
UDVIKLING**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**MARITIM FYSISK PLANLÆGNING I EU – RESULTATER OG FREMTIDIG
UDVIKLING**

1. INDLEDNING

1.1. Baggrund og formål

I blåbogen og handlingsplanen for en integreret EU-havpolitik¹, peges på maritim fysisk planlægning (MFP) som et af de tværsektorielle redskaber, der støtter gennemførelsen af den integrerede havpolitik.

I 2008 vedtog Kommissionen meddelelsen "Køreplan for maritim fysisk planlægning: Opstilling af fælles principper i EU"², hvori der blev foreslået en række centrale principper for MFP. I køreplanen påtog Kommissionen sig at udarbejde en rapport om den række af workshopper, som skulle afholdes i 2009, samt at foreslå yderligere skridt og foranstaltninger. Denne meddelelse indfrier dette løfte og søger at beskrive den situation, som MFP i EU befinder sig i.

MFP defineres sædvanligvis som en proces, hvorved offentlige myndigheder analyserer og fysisk og tidsmæssigt styrer menneskelige aktiviteter i havområder med henblik på at nå økologiske, økonomiske og sociale mål.

2. HVORFOR EU-FORANSTALTNINGER PÅ MFP-OMRÅDET?

Kommissionen vil gerne understrege, at det er medlemsstaterne, der har ansvaret for at gennemføre MFP, men at den gerne bidrager til samarbejdet om at finde en fælles tilgang. Skønt meget kan gøres på nationalt plan, er Kommissionen af den opfattelse, at det er vigtigt at træffe yderligere foranstaltninger på EU-plan, så der kan skabes sammenhængende rammer for MFP i EU.

- En fælles tilgang betyder, at MFP kan anvendes effektivt og gnidningsløst i havområder på tværs af grænserne. Dermed fremmes udviklingen af havrelaterede aktiviteter og beskyttelsen af havmiljøet på grundlag af fælles rammer og ensartet lovgivning.
- Anvendelse af MFP i alle medlemsstater fremmer bæredygtig vækst i de havrelaterede sektorer. MFP er afgørende for retssikkerhed, forudsigelighed og gennemsigtighed. Det nedbringer investorerens og operatørers omkostninger, særligt i de tilfælde hvor de opererer i flere medlemsstater. Ovenstående fremmer investeringer, vækst og jobskabelse i overensstemmelse med Europa 2020-strategien³. Hertil kommer, at uden MFP øges risikoen for, at vækst i havrelaterede aktiviteter, herunder havmiljøbeskyttelsestiltag, fører

¹ Kommissionens meddelelse 1278 af 10.10.2007 "En integreret havpolitik for EU", KOM(2007) 575 endelig af 10.10.2007 og SEK(2007).

² KOM(2008) 791 endelig af 25.11.2008.

³ Kommissionens meddelelse af 3.3.2010 "Europa 2020 – en strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst", KOM(2010) 2020.

til konflikter om den fysiske anvendelse af havområder, hvilket kan indebære, at balancen mellem vækst og bæredygtighed ikke bliver optimal.

- MFP kan støtte gennemførelsen af gældende EU-lovgivning (jf. kapitel 5).
- En fælles tilgang giver de medlemsstater, som anvender MFP, mulighed for at dele deres viden med andre.

3. WORKSHOPPER

Meddelelsen om køreplanen gav anledning til drøftelser om MFP i EU. I 2009 afholdtes fem workshopper om køreplanens principper med deltagelse af medlemsstater, regioner, ngo'er og erhvervsliv.

Der opnåedes generel enighed om, at køreplanens ti principper er hensigtsmæssige og tilstrækkelige og giver et vigtigt grundlag for yderligere udvikling af MFP på EU-plan, hvilket blev hilst velkomment.

Et af de udsagn, der oftest blev fremført, var at MFP udgør et integreret og velafbalanceret redskab, som rummer muligheder for langsigtet stabilitet og forudsigelighed og for at forvalte konkurrencen om adgang til at anvende intenst udnyttede havområder. Det er afgørende for alle økonomiske sektorer, det være sig søtransport, olie og gas, sand og grus, vedvarende energi, fiskeri, akvakultur, turisme og miljøbeskyttelse.

På grundlag af disse drøftelser har Kommissionen draget nedenstående konklusioner.

3.1. Økosystemtilgang

I køreplanen bliver økosystemtilgangen fremhævet som et overordnet princip for MFP. Drøftelserne bekræftede Kommissionen i, at økosystemet skal lægge de grundlæggende rammer for MFP.

I havstrategirammedirektivet stilles der krav om anvendelse af økosystemtilgangen i forvaltningen af menneskelige aktiviteter (jf. afsnit 5.2.) I workshopperne blev der lagt vægt på, at dele af havstrategirammedirektivet kan bidrage til anvendelsen af MFP og omvendt.

3.2. Anvendelse af MFP afhængigt af område og aktivitetstype

Anvendelsen af MFP skal tage hensyn til de særlige forhold på forskellige områder (størrelse, tæthed og type af maritimt formål, miljømæssig sårbarhed, administrativ og politisk struktur). Forvaltningsområderne må fastlægges i overensstemmelse hermed. Et intenst udnyttet havområde bør underkastes en mere indgående MFP end et havområde med få aktiviteter.

3.3. Fastsættelse af målene for MFP

Opstilling af MFP-mål på nationalt eller regionalt plan bør ses som en proces, hvor man begynder med at nå til enighed om strategiske mål, som derefter uddybes gennem opstilling af operationelle (dvs. målbare og kvantificerbare) mål. Overordnede visioner og generelle mål levner ganske vist bedre plads til forhandling, men klart formulerede mål er nødvendige for at kunne uarbejde en plan, gennemføre den og overvåge gennemførelsen af den.

Målene bør være langsigtede og fremtidsrettede.

Planlægningsmålene bør omfatte hele regionale have eller havområder, og den globale dimension bør medtænkes. Strategiske eller operationelle mål på forskelligt fysisk plan (globalt, europæisk, regionalt, nationalt, lokalt) bør ses som elementer i de samme rammer for planlægning.

3.4. Gennemsigtig udarbejdelse af MFP

Gennemsigtighed underbygger ansvarlighed og legitimitet. Det er nødvendigt at finde frem til samtlige relevante beslutningstagere og interessenter, og alle faser i processen skal være til at forstå. Forventningerne til beslutningsprocessen bør afstemmes hensigtsmæssigt, og de beslutninger, der træffes i løbet af processen, skal meddeles til de relevante interessenter og begrundes over for dem.

3.5. Deltagelse fra interessentside

Samtlige interessenter bør inddrages i MFP-processen på et tidligt tidspunkt. Det er afgørende for, at synergier kan udnyttes, at der kan foregå innovation, og at mål og fordele ved processen kan stå klart. Åbne drøftelser mellem de forskellige sektorer gør det muligt at finde frem til konfliktområder og måder at eksistere på side om side.

Det er vigtigt at afklare roller og ansvarsområder og opmuntre til interaktion mellem grupper af interessenter, ikke kun mellem politiske beslutningstagere og interessenter.

Interessentdeltagelse i større stil trækker processen i langdrag. Derfor må der afsættes tilstrækkelig tid hertil. Tiden vindes ind igen i gennemførelsesfasen takket være den større følelse af ejerskab hos interessenter, der har været inddraget i hele processen.

3.6. Samordning inden for medlemsstaterne – forenkling af beslutningsprocesserne

Det er hensigtsmæssigt, at MFP-processen forvaltes af én administrativ enhed (kvikskranketilgang), hvilket afklarer fordelingen af ansvar og tydeliggør, på hvilket plan godkendelsen udstedes (f.eks. nationalt plan eller regionalt plan). Det indebærer ikke nødvendigvis, at der skal oprettes en *ny* administrativ enhed. Det er tilstrækkeligt med kvikskrankeenheder, der bygger på *eksisterende* forvaltningsstrukturer.

3.7. Sikring af retsvirkningen af national MFP

MFP skal anvendes i overensstemmelse med folkeretten.

En sikring af retsvirkningen af national MFP fordrer interinstitutionelt samarbejde og en klar forvaltningsmæssig kompetencefordeling. Eksklusive økonomiske zoner giver gode muligheder for effektiv gennemførelse af MFP, fordi de gør det lettere at håndhæve den.

Både juridisk bindende redskaber og redskaber af mere vejledende art kan anvendes ved udarbejdelsen af maritime fysiske planer. Det er vigtigt at afklare, hvem der bliver omfattet af planens bestemmelser (f.eks. økonomiske aktører, offentlige myndigheder, offentligheden generelt).

3.8. Samarbejde på tværs af grænserne samt høringer

Kommunikation, høringer og samarbejde med nabolande bør finde sted tidligt i processen. Det er vigtigt at finde frem til de relevante (grupper af) kontaktpersoner (politiske

beslutningstagere, interessenter, forskere osv.) i de berørte lande. Effektiv MFP på tværs af grænserne kræver udvikling af en fælles vision, der bygger på fælles interesser (f.eks. havelnet, fiskeri og skibsfart).

Det er nødvendigt med en stærk politisk vilje til samarbejde.

3.9. Inddragelse af overvågning og evaluering i planlægningsprocessen

Socioøkonomisk, miljømæssig og forvaltningsmæssig overvågning og evaluering er forudsætninger for tilpasningsorienteret forvaltning af havområderne. Indikatorer bør fastlægges tidligt i processen. Der bør tages udgangspunkt i de gældende rammer (på globalt, europæisk, regionalt, nationalt og lokalt plan). Overvågnings- og evalueringssystemerne bør fuldt ud tage højde for, at naturlige havmiljøprocesser og forskelle i anvendelse af havområder indebærer, at det kan variere, på hvilket fysisk og tidsligt plan, der skal sættes ind.

3.10. Sammenhængen mellem fysisk planlægning på landjorden og på havet – sammenhængen med den integrerede kystforvaltning

Havet er ikke som landjorden underkastet individuel ejendomsret, og vilkårene for planlægning er derfor ikke de samme. Planlægning, der omfatter både land- og havområder, vil også fremover være af afgørende betydning og forudsætter, at der er sammenhæng mellem de to områder for så vidt angår strategier, planer og gennemførelsen af dem. Særlig er det vigtigt at være opmærksom på den fysiske strategi for grænseområdet mellem land og hav, der indgår i den integrerede kystforvaltningsproces.

Derfor er der da også tæt sammenhæng mellem MFP og den integrerede kystforvaltning (jf. afsnit 5.4.)

3.11. En solid data- og videnbase

De principper, som det europæiske havobservations- og havdatanetværk er opbygget efter, er velbegrundede og forenelige med principperne for andre af de initiativer, som kan anvendes til MFP (jf. afsnit 5.1.)⁴.

Data bør behandles på det rette niveau (globalt, europæisk, regionalt, nationalt eller lokalt). Eksempelvis er det nødvendigt med mere udførlige data i kystnære områder, og forskellige typer af data skal indgå i processen. Endvidere er der behov for forskellige typer af viden (miljømæssig, socioøkonomisk osv.) Forskningsprojekter vedrørende omsætning af data til integreret viden modtager støtte i henhold til EU-strategien for havforskning og kan være til hjælp for MFP på forskellige planer⁵.

Indsamling af data og relevant viden bør ske ude i regionerne i et samarbejde, ikke kun mellem EU og medlemsstaterne, men også mellem andre parter i de pågældende regioner, med tredjelande, regionale organisationer og andre interessenter.

4. UDVIKLINGEN INDEN FOR MARITIM FYSISK PLANLÆGNING SIDEN OFFENTLIGGØRELSEN AF MEDDELELSEN OM KØREPLANEN

⁴ http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/emodnet_en.html.

⁵ KOM(2008) 534 endelig, der omhandler en europæisk strategi for havforskning.

4.1. Nationalt plan

Der er sket meget på MFP-området i mange medlemsstater og i forskellige havområder. De menneskelige aktiviteter her har været af vidt forskellig karakter. Derfor har tilgangen til MFP varieret. Forskelle i forvaltningsstrukturer og retssystemer giver sig udslag i forskelligartede politikker. Nogle steder er der slet ingen politikker eller lovgivning; andre steder er havområder underlagt politikker for kystzoneforvaltning, og MFP anvendes kun delvis; atter andre steder anvendes MFP fuldt og helt i søterritoriet og/eller de eksklusive økonomiske zoner. Der er også stor variation for så vidt angår forvaltningssystemer for MFP (statslige, regionale og/eller lokale myndigheder, inddragelse af interessenter osv.)

Generelt gøres der i stigende grad brug af MFP. Udviklingen går dog ikke lige hurtigt i alle medlemsstater, og de deraf følgende MFP-processer vil sandsynligvis blive ret forskellige. Det bestyrker Kommissionen i den konklusion, at det vil være nyttigt tidligt at nå frem til en fælles tilgang til eller fælles rammer for MFP på EU-plan.

Samarbejde på tværs af grænserne er afgørende. Forskellige medlemsstater baner vejen for et sådant samarbejde med projekter, som tester MFP's potentiale i regionale havområder. Den senere tids økonomiske udvikling har skabt behov for samarbejde om eksempelvis "superelnet" i Nordsøen og gennemførelse af EU-lovgivning, f.eks. havstrategirammedirektivets foranstaltninger vedrørende styringen af den fysiske anvendelse af havområder. Det understreger igen behovet for fælles rammer på EU-plan, der kan styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne om MFP.

En lignende udvikling kan iagttages i tredjelande som USA, Canada og Australien.

4.2. Internationalt plan

MFP får større og større bevågenhed i internationale fora som UNESCO-IOC, konventionen om den biologiske mangfoldighed og Det Internationale Havundersøgelseråd.

Regionale havkonventioner⁶ udgør vigtige partnere for EU, fordi de er engagerede i den internationale miljøforvaltning af havområder og gennemførelsen af havstrategirammedirektivet. Flere af dem har inddraget MFP i deres arbejde⁷. Denne udvikling er i tråd med køreplanens tilgang.

5. DEN NUVÆRENDE SITUATION PÅ EU-PLAN

En fælles tilgang til MFP på EU-plan er relevant og nyttig for en lang række EU-politikker.

5.1. Den integrerede EU-havpolitik, specifikke regionale forhold samt havdata og viden om havet

Nedenstående to aspekter ved gennemførelsen af den integrerede EU-havpolitik er af særlig betydning for MFP.

- Den store forskellighed i havområderne rundt om EU har fået Kommissionen til at vedtage en tilgang for, hvordan den integrerede EU-havpolitik skal gennemføres i de regionale

⁶ Navnlig de regionale havkonventioner, Helsinkikonventionen om Østersøen, Barcelonakonventionen om Middelhavet og Bukarestkonventionen om Sortehavet.

⁷ http://www.helcom.fi/Recommendations/en_GB/rec28E_9/.

havområder. Eksempelvis kan nævnes de regionale tilgange for havområderne i Arktis⁸, Middelhavet⁹ og den makroregionale strategi for Østersøområdet¹⁰. Ligeså vigtigt for MFP er det at tage højde for specifikke forhold i de enkelte havområder.

- Kommissionens initiativ vedrørende viden om havet og havdata¹¹ sigter på at stille kvalitetskontrolleret, let tilgængelig, sammenhængende viden om havet og havdata til rådighed for erhvervslivet, offentlige beslutningstagere og havforskere, som alle spiller en særdeles vigtig rolle i udviklingen af MFP.

5.2. Havstrategirammedirektivet

Havstrategirammedirektivet¹² er den miljøpolitiske søjle, som den integrerede EU-havpolitik hviler på. Direktivet har til formål at sikre, at havmiljøtilstanden stadig er god i 2020, og at menneskelige aktiviteter i havområder forvaltes i overensstemmelse med den økosystembaserede tilgang, ligesom det bidrager til at inddrage løsningen af miljøproblemer i forskellige politikker¹³.

I direktivet præciseres det, at de indsatsprogrammer, som skal være igangsat af medlemsstaterne i 2015 for at opfylde dette mål, kan indeholde fysiske foranstaltninger¹⁴, fysisk og tidsmæssig fordelingskontrol og redskaber til koordineret forvaltning¹⁵.

MFP kan således være et vigtigt redskab for medlemsstaterne i forbindelse med gennemførelsen af visse aspekter af havstrategirammedirektivet, herunder ved koordineringen af havstrategier på tværs af grænserne. Både MFP og havstrategirammedirektivet forudsætter et sundt datagrundlag og viden (jf. afsnit 3.11). Der er ligeledes sammenhæng mellem havstrategirammedirektivets fysiske foranstaltninger og gennemførelsen af fugledirektivet og habitatdirektivet¹⁶ i kyst- og havområder.

5.3. Maritime aktiviteter på EU-plan

Fiskeri er en af de ældste økonomiske aktiviteter i EU's havområder. Ud over problemer med overkapacitet i fiskeriflåden, nedgang i fiskebestande og forringet rentabilitet står fiskerisektoren over for øget konkurrence om adgang til havområderne. Akvakulturaktiviteter fordrer særlige afgrænsede områder. Fangstsektoren fordrer fleksibel adgang for at kunne tage højde for ændringer i fiskebestandes udbredelsesmønstre. Klart definerede og langsigtede regler om adgang til havområder er vigtige for begge sektorer, og MFP-rammer, der inddrager interessenter og omfatter samarbejde på tværs af grænserne, er afgørende. Hertil kommer, at fiskeres viden om havet kan bidrage til at give eksempelvis beskyttede havområder og

⁸ Kommissionens meddelelse af 20.11.2008 "Den Europæiske Union og den arktiske region", KOM(2008) 763 endelig.

⁹ Kommissionens meddelelse af 11.9.2009 "En integreret havpolitik for en bedre forvaltning i Middelhavsområdet", KOM(2009) 466 endelig.

¹⁰ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om EU-strategien for Østersøområdet, KOM(2009) 248 endelig, SEK(2009) 712.

¹¹ Kommissionens meddelelse af 9.9.2010 "Viden om havene 2020. Havdata og havobservation med henblik på intelligent og bæredygtig vækst", KOM(2010) 461 endelig.

¹² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger, EFT L 164 af 25.6.2008.

¹³ Havstrategirammedirektivets artikel 1.

¹⁴ Havstrategirammedirektivets artikel 13, stk. 4.

¹⁵ Havstrategirammedirektivets bilag VI.

¹⁶ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EFT L 206 af 22.7.1992, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EUT L 20 af 26.1.2010.

havvindmølleparker en mere optimal placering og samtidig begrænse omkostningerne. Behovet for at sikre sammenhæng i de maritime fysiske planer for forskellige havområder viser sig tydeligt inden for fiskeriforvaltningen, fordi fiskeressourcer er mobile, og fordi afgørelser desangående træffes på EU-plan inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik. Et lignende behov for fysisk sammenhæng og fleksibilitet kommer til udtryk i beskyttelsen af havmiljøet, eksempelvis i udvælgelsen og afgrænsningen af beskyttede havområder.

Anvendelsen af vedvarende energi er afgørende for EU's klimapolitik og for andre EU-mål. Direktivet fra 2009 om **vedvarende energikilder**¹⁷ fastlægger målet om, at andelen af vedvarende energi skal udgøre 20 % i 2020. Havbaserede vedvarende energikilder til havs, særlig havvindmøller, yder et vigtigt bidrag til at nå dette mål. Havvindmølleparker og andre vedvarende energikilder skal kobles til elnettet på land. Nye krav til netinfrastruktur omhandles i Kommissionens energiinfrastrukturpakke, som snart skal vedtages. De pågældende anlæg vil kræve betydelig plads, og det gælder også i grænseområder. Der er betydelige fordele ved en fælles tilgang til MFP og forøget koordinering af MFP på tværs af grænserne. EU-finansieret forskning inden for syvende forskningsrammeprogram har til formål at støtte udviklingen af havbaseret vedvarende energi og skabe den optimale MFP.

Nogle farvande i EU udnyttes intensivt til olie- og gasproduktion. Det er afgørende vigtigt for EU, at sikkerheden ved **havbaserede olie- og gasaktiviteter** er i orden. Deepwater Horizon-ulykken gav anledning til, at Kommissionen planlagde omfattende EU-lovgivning om olieplatforme med henblik på at sikre de højest mulige sikkerhedsstandarder. I meddelelsen fra 2010 om sikkerheden i forbindelse med havbaserede olie- og gasaktiviteter¹⁸ understreges det, at offentlige myndigheder har ansvaret for at skabe den rette reguleringsmæssige ramme for havbaserede aktiviteter under hensyntagen til principperne for MFP.

Der foregår en intensiv **søtransport** i farvandene omkring EU. Udnyttelse af havet til søtransport og trafiksepareringssystemer reguleres på internationalt plan, hovedsageligt af De Forenede Nationers havretskonvention, Solaskonventionen og IMO-resolutionerne. Direktiv 2002/59/EF indeholder krav om, at medlemsstaterne og Kommissionen sammen skal arbejde hen imod obligatoriske skibstrafiktjenester og hensigtsmæssige skibsruτεςystemer¹⁹. MFP kan bidrage hertil under hensyntagen til skibsruter, der er anerkendt internationalt og af EU, forvaltningen af disse samt skibssejladser uden for skibsruterne. Nærskibsfartens fordele (miljøpræstation og energi) har tilskyndet Kommissionen til at fremme denne transportform gennem initiativer som "motorveje til søs" og et "europæisk søtransportområde uden barrierer"²⁰. Foranstaltninger som led i disse initiativer kræver koordinering af de dermed forbundne fysiske foranstaltninger.

5.4. Integreret kystzoneplanlægning

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EUT L 140 af 5.6.2009.

¹⁸ Kommissionens meddelelse af 12.10.2010 "Håndtering af sikkerheden i forbindelse med olie- og gasaktiviteter offshore", KOM(2010) 560 endelig.

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/59/EF af 27. juni 2002 om oprettelse af et trafikovervågnings- og trafikinformationssystem for skibsfarten i Fællesskabet og om ophævelse af Rådets direktiv 93/75/EØF, EFT L 208 af 5.8.2002.

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/65/EC af 20. oktober 2010 om meldeformaliteter for skibe, der ankommer til eller afgår fra havne i medlemsstaterne, og om ophævelse af direktiv 2002/6/EF.

Integreret kystzoneplanlægning har til formål at skabe en samlet forvaltningsmæssig ramme for hele kystzonen, herunder for miljøpolitikken, den fysiske planlægning, industripolitikken og andre politikker og instrumenter, der har konsekvenser for kystegne. Den integrerede kystzoneplanlægning skal forbedre den økonomiske og sociale situation i kystzonerne og bidrage til, at de fuldt ud kan udvikle deres potentiale. I praksis har den fokuseret mere på landjorden og på områderne i umiddelbar nærhed af kysten. MFP fokuserer derimod på den fysiske anvendelse af havområder, herunder på at opnå balance i denne anvendelse, om end der er ligheder med hensyn til inddragelse af interessenter.

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog i 2002 en anbefaling²¹, hvori det opridses, hvilke skridt medlemsstaterne skal tage med henblik på at udvikle nationale strategier for integreret kystforvaltning. EU ratificerede Barcelonaprotokollen om integrerede strategier for kystforvaltning i 2010²².

6. BEGREBSMÆSSIG UDVIKLING AF MFP PÅ EU-PLAN

Med henblik på den begrebsmæssige videreudvikling af MFP har Kommissionen iværksat undersøgelser af forskellige aspekter af MFP:

- en undersøgelse af de juridiske aspekter af MFP²³ (2008)
- en undersøgelse af de økonomiske virkninger af MFP (2010). Det konkluderes, at MFP nedbringer transaktionsomkostningerne ved nye maritime aktiviteter og skaber et bedre investeringsklima²⁴
- en undersøgelse af potentialet ved MFP i Middelhavet²⁵ (2010).

Desuden påbegyndtes et større forskningsprojekt (2009) under syvende forskningsrammeprogram. Formålet er at skabe integrerede forvaltningsværktøjer til overvågning, evaluering og gennemførelse i områder, der er omfattet af fysisk planlægning.

Desuden vil EU medfinansiere to forsøgsprojekter vedrørende MFP i Østersøområdet og i Det Nordøstlige Atlanterhav, herunder Nordsøen og Den Engelske Kanal. I hvert af projekterne inddrages organer fra mindst to medlemsstater, og formålet er at oparbejde praktisk erfaring med anvendelse af MFP i grænseområder²⁶. Kommissionen har endvidere vedtaget et forslag til forordning om støtte til yderligere udvikling af en integreret EU-havpolitik, hvilket igen vil bidrage til udviklingen af MFP i perioden 2011-2013. Heri foreslås der flere forsøgsprojekter vedrørende MFP på tværs af grænserne i udvalgte havområder²⁷.

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 30. maj 2002 om gennemførelse af integreret kystzoneforvaltning i Europa, 2002/413/EF, EUT L 148 af 6.6.2002.

²² Rådets afgørelse af 13. september 2010 (2010/631/EU).

²³ http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/spatial_planning_en.html#6.

²⁴ http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/study_msp_en.html.

²⁵ http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/spatial_planning_en.html.

²⁶ http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/call_proposals_tenders_en.html.

²⁷ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning af 29.9.2010 om et program for støtte til videreudvikling af en integreret havpolitik, KOM(2010) 494 endelig.

Endelig indeholder flere Interreg-programmer²⁸ vigtige MFP-elementer. LIFE-programmet støtter fysiske forvaltningsforanstaltninger i forbindelse med Natura 2000-nettet og anvendelsen af den økosystembaserede tilgang ved gennemførelsen af havstrategirammedirektivet. Disse projekter er afgørende for, at der kan udvikles god praksis og oparbejdes erfaring med MFP på tværs af grænserne.

7. KONKLUSIONER OG PERSPEKTIVER

Ud fra erfaringerne med MFP i kølvandet på lanceringen af den integrerede EU-havpolitik og meddelelsen om MFP drager Kommissionen tre hovedkonklusioner:

- Høringsproceduren efter offentliggørelsen af køreplanen viste bred enighed om behovet for en fælles tilgang til MFP og bekræftede, at der er interesse for at udvikle MFP yderligere på EU-plan af de grunde, der opregnes i kapitel 2.
- Medlemsstaterne er i færd med at udvikle MFP-procedurer, men det sker på ad hoc-basis, og fremgangsmåde og tidshorisont varierer følgelig. Med en mere sammenhængende tilgang kan såvel EU som de enkelte havområder få betydeligt mere ud af MFP.
- Den nuværende økonomiske situation og gennemførelsen af EU-politikker og -lovgivning øger behovet for koordineret planlægning vedrørende havområderne. MFP kan forbedre planlægningen betydeligt, fordi den indebærer opstilling af parametre, der letter medlemsstaternes samarbejde om MFP på tværs af grænserne.

I lyset af disse konklusioner, mener Kommissionen, at der er et klart behov for – og merværdi i – at fortsætte arbejdet hen imod en fælles tilgang til MFP. Yderligere foranstaltninger på MFP-området på EU-plan skal bygge på de vigtige erfaringer, som er gjort i medlemsstaterne såvel som i internationale fora og i tredjelande. Ifølge Kommissionen kan der også opnås en betydelig merværdi inden for MFP på EU-plan, hvis der fokuseres på grænseoverskridende aspekter og etableres fælles procesorienterede rammer, inden for hvilke medlemsstaterne kan gennemføre MFP optimalt. Kommissionen vil derfor fremsætte forslag til yderligere MFP-foranstaltninger i 2011.

Yderligere MFP-foranstaltninger på EU-plan bør afstemmes fuldt ud med nuværende og kommende politikker og initiativer på havpolitikområdet, herunder særlig gennemførelsen af havstrategirammedirektivet og yderligere ændringer af den integrerede kystforvaltning, uden at det på nogen måde anfægter de relevante myndigheders eksisterende kompetencer og jurisdiktioner.

Med henblik på at fastlægge det fremtidige arbejde har Kommissionen iværksat en konsekvensanalyse, der omfatter høring af offentligheden. Formålet er nærmere at undersøge en række forskellige løsningsmodeller, der kan fremme og udvikle både MFP og den integrerede kystforvaltning under hensyntagen til andre EU-politikker. Rækken af løsningsmodeller omfatter grundlæggende:

- ikke-bindende løsningsmodeller som udveksling af god praksis, projekter på tværs af grænserne, undersøgelser og forskning, retningslinjer og/eller henstillinger

²⁸ http://www.plancoast.eu/files/baltcoast_final_report.pdf, <http://www.balance-eu.org>, <http://www.plancoast.eu/> og <http://www.baltseaplan.eu>.

- lovgivningsmæssige løsningsmodeller, hvor en fælles tilgang og samarbejde på tværs af grænserne fastlægges gennem lovgivning, som det overlades til medlemsstaterne at gennemføre.

-